

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0222.5.HIS2.D.DHPP	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej
	angielskim	Didactics of history in a post-primary school

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Historia
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr hab. Anita Młynarczyk-Tomczyk, prof. UJK
1.6. Kontakt	anita.mlynarczyk-tomczyk@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Język polski
2.2. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu bloku przedmiotów psychologiczno-pedagogicznych i dydaktyki historii na poziomie studiów I stopnia .

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1	Formy zajęć	Wykład; konwersatorium
3.2	Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.3	Forma zaliczenia zajęć	Egzamin; zaliczenie z oceną
3.4	Metody dydaktyczne	Wykład; nauczanie problemowe; heureka; opis; burza mózgów, dyskusja, debata, case study
3.5	Wykaz literatury	podstawowa
		Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2009. Chorąży E., Konieczka-Słowińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Strykowska-Nowakowska J., <i>Kompetencje współczesnego nauczyciela historii</i>, „Wiadomości Historyczne” 2021, nr 2. <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i>, red. K. Kruszewski, Warszawa 2005. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, red. J. Maternicki, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.
3.5		uzupełniająca
		Rozkłady materiału nauczania — znajdź i przydziel [PORADNIK], https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/rozklady-materialu-nauczania-znajdz-i-przydziel-poradnik Diagnozy wstępne z historii dla klas IV, V. profesor.pl Podstawa programowa: https://podstawaprogramowa.pl/ Platforma edukacyjna Ministerstwa Edukacji i Nauki https://zpe.gov.pl/ Materiały dydaktyczne dla nauczyciela: https://www.nowaera.pl/dlanauczyciela Zasoby portalu Scholaris.pl https://zpe.gov.pl/scholaris

4 CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1	Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
	Wykład: C1- Upowszechnienie zdobyczy nowoczesnej myśli dydaktyczno-historycznej, zarówno polskiej, jak i obcej. C2 – Kształcenie umiejętności w zakresie posługiwania się strategią edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej. C3- Zwrócenie uwagi na to, w czym przejawia się profesjonalizm nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej. Konwersatorium: C1 - Zaznajomienie z historią i teorią jej upowszechniania, procesem szkolnej edukacji historycznej, środkami edukacji historycznej, a także z osobowością nauczyciela historii i jego warsztatem. C2 – Kształcenie umiejętności w zakresie projektowania nowoczesnego nauczania historii.

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1-2. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej, cele kształcenia ogólnego w szkole ponadpodstawowej, kształtowanie kompetencji uczniów szkoły ponadpodstawowej.

3-4. Cele kształcenia historycznego – wymagania ogólne podstawy programowej w szkole ponadpodstawowej, treści kształcenia wymagania szczegółowe podstawy programowej w szkole ponadpodstawowej, szkolny zestaw programów nauczania historii i wykaz podręczników do historii, ramowy rozkład materiału nauczania historii w liceum , Plan wynikowy Historia (na przykładzie wydawnictwa „Nowa Era”).

5-6. Kryteria doboru treści kształcenia historycznego, metodyka realizacji treści kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej, typowe dla kształcenia historycznego błędy uczniowskie, ich rola i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.

7-8. Dobre praktyki w nauczaniu historii w szkole ponadpodstawowej.

9-10. Metody nauczania i uczenia się historii, zasady doboru metod nauczania historii w szkole ponadpodstawowej, uczeń podmiotem kształcenia.

11-12. Środki dydaktyczne, pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej w szkole ponadpodstawowej.

13-14. Strategie dydaktyczne w nauczaniu historii w szkole ponadpodstawowej, a potrzeba indywidualizacji nauczania i nauczania interdyscyplinarnego.

15. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej; egzaminy kończące szkołę ponadpodstawową.

Konwersatorium:

1-4. Zapoznanie z kartą przedmiotu. Sprawdzanie jakości kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej i jej ewaluacja, metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy, powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.

5-8. Komunikacja nauczyciel-uczeń w szkole ponadpodstawowej, moderowanie interakcji między uczniami i stymulowanie ich aktywności poznawczej, kształcącej i wychowawczej na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej.

9-13.. Współpraca nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym, z instytucjami kulturalno-oświatowymi, a na rzecz rozwijania wiedzy, umiejętności i postaw wśród uczniów szkoły ponadpodstawowej.

14-15. Rozkład materiału nauczania historii w szkole ponadpodstawowej i jego analiza pod kątem zgodności z podstawą programową kształcenia ogólnego z historii, programu nauczania historii, stworzenie autorskiego rozkładu materiału nauczania z historii w szkole ponadpodstawowej.

16-17. Metody podające w szkole ponadpodstawowej, różne rodzaje wykładu zaprojektowane do wybranej jednostki lekcyjnej, prezentacja multimedialna jako element wzbogacający podające metody nauczania na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej.

18-19. Metody aktywizujące w szkole ponadpodstawowej i ich zastosowanie w szkole ponadpodstawowej.

20-21. Portfolio projekt edukacyjny jako metody wspierające rozwój i zainteresowania uczniów szkoły ponadpodstawowej.

22-23. Model pracy z podręcznikiem na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej, obudowa zewnętrzna i wewnętrzna podręcznika jako środka dydaktycznego wykorzystywanego w edukacji szkolnej.

24-25. Model pracy ze źródłem na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej, przygotowanie do egzaminu maturalnego.

26-27. Model pracy z mapami historycznymi na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej, różne rodzaje map historycznych i ich rola w edukacji.

28-30. Model pracy ze środkami audiowizualnymi na lekcjach historii w szkole ponadpodstawowej

31-34. Planowanie nauczania historii w szkole ponadpodstawowej – stworzenie autorskiego planu wynikowego.

35-37. Diagnoza na wejściu, jako podstawa planowania i organizowania procesu kształcenia w szkole – stworzenie autorskiego testu diagnostycznego.

38-40. Kontrola i ocena efektów pracy uczniów w szkole ponadpodstawowej – testy otwarte, testy

zamknięte, dłuższa wypowiedź ustna i pisemna.

41-42. Elementy oceniania kształtującego w edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej.

43-45. Praca domowa ucznia szkoły ponadpodstawowej. Przygotowanie, zadawanie, kontrola i ocena pracy domowej. Przykłady zadań domowych (obowiązkowych i nieobowiązkowych).

4.3 Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt/ odniesienie do standardu	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do efektów uczenia się (Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I stopnia)
w zakresie WIEDZY:		
W01	Zna zadania, kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno- komunikacyjnej.	NAU2A_W01 HIS2A_W01
W02	Zna podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie historii w szkole ponad podstawowej integrację wewnątrz - i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania historii, tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie programu historii; rozumie ideę kształtowanie kompetencji kluczowych w ramach szkolnej edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej i potrzebę indywidualizacji kształcenia.	NAU2_W01 HIS2A_W09
W03	Wie o potrzebie dostosowywania sposobu komunikowania się nauczyciela do poziomu rozwoju uczniów szkoły ponadpodstawowej, dostosowaniu oddziaływań nauczyciela do ich potrzeb i możliwości, o zasadach interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji i moderowaniu interakcji między uczniami.	NAU2_W06
W04	Zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania przydatne w edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej, zasady doboru metod nauczania historii, metodykę realizacji treści kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej, mając na uwadze potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się historii i nawyków systematyczności, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	
W07	Rozumie rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej, wymienia egzaminy kończące szkołę ponadpodstawową, potrzebę przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	NAU2_W06
W09	Dostrzega znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno- emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	NAU2_W06
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi identyfikować typowe i nietypowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej z historii w szkole ponadpodstawowej, oraz z kompetencjami kluczowymi realizowanymi w edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej.	NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U06 NAU2_U08 HIS2A_U01
U02	Potrafi przeanalizować rozkład materiału przedmiotu historia w szkole	NAU2_U03

	ponadpodstawowej, identyfikować powiązania treści historii w szkole ponadpodstawowej z treściami przedmiotu: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia i teraźniejszość.	NAU2_U04 HIS2A_U09
U03	Potrafi dostosować sposób komunikacji treści historycznych do poziomu rozwojowego uczniów szkoły ponadpodstawowej.	NAU2_U03 NAU2_U06
U04	Potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań historycznych uczniów oraz popularyzacji wiedzy historycznej w szkole ponadpodstawowej, dobierać metody pracy, środki dydaktyczne aktywizujące uczniów, uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej.	NAU2_U02 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08
U05	Potrafi podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	NAU2_U05 NAU2_U09
U06	Potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów szkoły ponadpodstawowej z zakresu historii, wykonywaną w klasie i w domu i skonstruować sprawdzian służący ocenie historycznych umiejętności uczniów szkoły ponadpodstawowej.	NAU2_U09
U07	Potrafi przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia z zakresu historii po szkole podstawowej i rozpoznać typowe dla historii jako przedmiotu kształcenia w szkole ponadpodstawowej błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.	NAU2_U09
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów, popularyzowania wiedzy historycznej wśród uczniów szkoły ponadpodstawowej i poza szkołą, z wykorzystaniem mediów cyfrowych i poszanowaniem praw własności intelektualnej.	NAU2_K01 HIS2A_K01
K02	Jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów, podejmowania pierwszych prób badawczych z zakresu historii, rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia i stymulowania do uczenia się przez całe życie.	NAU2_K02
K03	Jest gotów do kształtowania u uczniów kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych, nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	NAU2_K04 HIS2A_K04

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin pisemny (sem. IV)			Kolokwium (sem. II)			Kolokwium (sem. III)			Kolokwium (sem. IV)			Praca własna* (sem. II, III, IV)			Aktywność					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	..	W	C	K	W	C	K	W	C	K	W	C	K	W	C	..	W	C	..
W01	+																				
W02	+					+															
W03	+																				
W04	+								+												
W05	+																				
W06	+								+												
W07	+											+									
W08	+											+						+			
W09	+																				
U01						+												+			

U02						+									+			+			
U03															+			+			
U04									+						+			+			
U05															+			+			
U06												+			+			+			
U07												+			+			+			
K01	+														+			+			
K02	+														+			+			
K03	+																	+			

*niepotrzebne usunąć K- konwersatorium

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W)	3	Uzyskanie punktów z przedziału 51%-60% w ramach egzaminu pisemnego.
	3,5	Uzyskanie punktów z przedziału 61-70% w ramach egzaminu pisemnego.
	4	Uzyskanie punktów z przedziału 71-80% w ramach egzaminu pisemnego.
	4,5	Uzyskanie punktów z przedziału 81-90% w ramach egzaminu pisemnego.
	5,0	Uzyskanie punktów z przedziału 91-100% w ramach egzaminu pisemnego.
Konwersatorium (K)	3	Uzyskanie punktów z przedziału 51-60% z kolokwium. Projekt, prace własne ocenione na 6 pkt. w skali 10 punktowej.
	3,5	Uzyskanie punktów z przedziału 61-70% z kolokwium. Projekt, prace własne ocenione na 7 pkt. w skali 10 punktowej.
	4	Uzyskanie punktów z przedziału 71-80% z kolokwium. Projekt, prace własne ocenione na 8 pkt. w skali 10 punktowej, aktywność na zajęciach odnotowana przynajmniej 1 raz.
	4,5	Uzyskanie punktów z przedziału 81-90% z kolokwium. Projekt, prace własne ocenione na 9 pkt. w skali 10 punktowej, aktywność na zajęciach odnotowana przynajmniej 2 razy.
	5	Uzyskanie punktów z przedziału 91-100% z kolokwium. Projekt, prace własne ocenione na 10 pkt. w skali 10 punktowej, aktywność na zajęciach odnotowana przynajmniej 3 razy.

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	60	60
<i>Udział w wykładach</i>	15	15
<i>Udział w konwersatoriach</i>	45	45
<i>Udział w egzaminie</i>	(2)	(2)
<i>Udział w kolokwium zaliczeniowym</i>	(3)	(3)
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	65	65
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	10	10
<i>Przygotowanie do konwersatorium</i>	15	15
<i>Przygotowanie do egzaminu</i>	15	15
<i>Przygotowanie do kolokwium</i>	15	15
<i>Opracowanie pracy własnej</i>	10	10
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	125	125
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	5

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....

